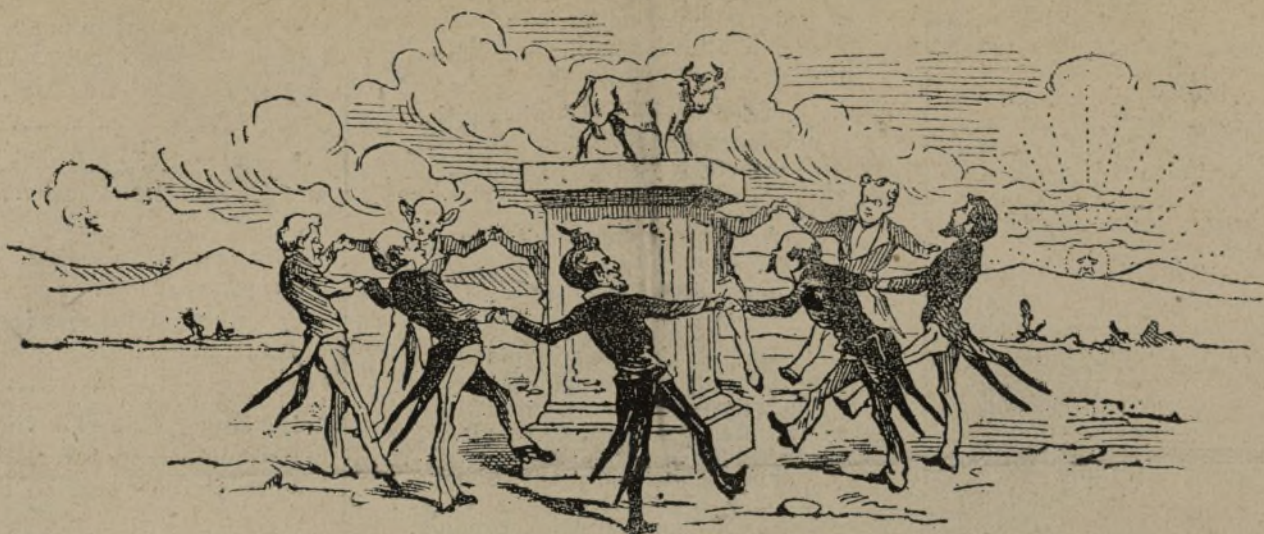

Se ven
á
crits

2
QUARTOS

per
tot arreu

Se ven
en los
kioskos

2
QUARTOS

cada
ballada

LA SARDANA

PERIÓDICH DEFENSOR DELS QUE SEMPRE PERDEN

SORTIRÁ QUAN BE LI APAREGUI, DONANT Á LO MÈNOS UNA BALLADA CADA VUYT DIAS

Direcció : Ronda de la Universitat, 96

CAUSA DEL ABAT RENAULT

Tribunal de La Mayenne

Audiencia del 17 janer, sobre atentats al pudor

L' ACUSAT

Renault te uns trenta nou anys d' edat, es fill de bona casa y ha rebut una esmerada educació. No ha pres pas, com molts d' altres, la carrera eclesiástica per ferse una posició.

Renault es de mitjana estatura, roig y gras de cara; en fi, un tipo acabat de capellá.

Vesteix un ample redingot negre, está ab los ulls baixos y las mans plegadas sobre 'l pit. Si no se 'l vejes contreure nerviosament los llabis, se diria qu' es insensible al drama que 's jutja allí y del qual ell es lo protagonista.

L' AUDITORI

La sala es plena de gom á gom, los clericals hi abundan; han fet tot lo possible pera salvar á Renault. Tot ho han remogut, pero en va han buscat testimonis favorables.

Per la mala cara que fan certs tipos es fácil preveure que la part es ben perduda pera los clericals.

ACTA DE L' ACUSACIÓ

En octubre de 1870, Joseph Renault, que dos anys després fou capellá, entrá de professor al col·legi de Chateaugontier, ahont va estarhi fins l' any 77. Per aquest temps se 'l nombrá vicari de Montenay, després adscrit á la Chapelle-Augrain, municipi de Saint-Georges-Bestavent, ahont se trobava en 1881.

Durant los set anys qu' ell passá en lo col·legi de Chateaugontier, l' abad Renault tingué á son càrrech un curs elemental de Francés y la vigilancia del dormitori. Son caràcter violent, sas expressions grosseras, las llibertats fora de lloch que 's prenía sovint ab los noys confiats á son cuydado, li valgueren una reputació gens envidiable, fins al extrém d' esser precis despendir-lo per las queixas que rebia 'l superior del establiment.

Pel mes de juny de 1881, després de una sumaria contra altre dos capellans de la mateixa casa, culpats de atentats al pudor, comensaren á corre graves rumors á propòsit del abat Renault, y en la informació oberta contra d' ell prompte van constarhi gran número de fets inmorals que 's remontavan al temps de son professorat.

Renault tenia la costum, baix pretext de cástich, de cridar á los deixebles á sa cátedra y posarlos devant seu, agenollats ó sentats entre sas camas, de taparlos ab sa sotana y aprofitarse de aquesta situació per entregarse á las prácticas més lúbricas.

Un noyet d' onze anys fou posat aixís una dotzena de vegadas, en 1875 y 76.

Després d' haberli infligit aquesta vergonyosa posició, l' acusat li agafava la mà y li feya tocar *naturalia*... per dessota la roba.

En 1876 y 1877, tres companys de col·legi tingueren de sufrir actes de la mateixa naturalesa; duas ó tres vegadas, además, durant la classe, mentres que un noy estava al costat de sa cátedra, Renault li tocava *naturalibus*...

Cap' aquell temps, un altra noyet nomenat François, qual intimitat ab lo professor no se escapava als ulls dels altres deixebles, era sovint cridat á la cátedra de Renault, qui 's desbotonaba, prenía la mà del noy y... feya altre tant ab la ignocenta criatura; desseguida se l' enduyá dins sa cambra y li obligava á fer, baix lo secret de la confessió, lo relato de lo que havia passat entre 'ls dos, « lo que no impedia pas,— declara 'l noyet,— tornar á cometre los mateixos actes dos ó tres dias després. »

Un tal H. Gaston també distintas vegadas fou víctima de semblants atentats.

Pero no acaban pas aquí las criminals é impuras maquinacions de Renault.

Després de moltas tentativas, colocá devant seu un altre noyet de sa classe, li posá 'l cap entre..., y li probá tres ó quatre vegadas de *intromittere in os*.

Renault no deixá corre sos luxuriosos intents fins que son deixeble M... va mossegarlo.

Cap d' aquestos noys tenia alashoras tretze anys complerts.

Molts altres atentats de la mateixa naturalesa han posat en evidència la perversitat de l' abat Renault y la falta absoluta de vigilancia dels mestres de aquell establiment; escapant á l' acció de la justicia, ja per ser impossible precisar sa fetxa, ja perque 'ls deixebles que han sigut víctimas contan ara més de tretze anys.

Renault nega tots los fets que se li imputan y califica de calumnias las acusacions dirigidas contra d' ell, atribuhinlo á una trama urdida per pèrdrel y deshonrar l' hábit que porta.

Durant la lectura de l' acta de l' acusació, Renault semblava estar un xich impresionat, clohent nerviosament las parpellas y contrayent los llabis, pero aparentant una serenitat que no tenia.

INTERROGATORI DEL ACUSAT

Al aixecarse Renault pera respondre al interrogatori que li ha fet sufrir lo president, s' ha tornat tan groch, que 'l públich creya que anava á caure.

Als crims que li son tirats en cara contesta negantlos rodonament. Se fa 'l víctima de passions políticas y diu que s' ensanyan ab ell pera que l' afront caygui sobre 'l clero.

Lo president li fa notar que son sistema de defensa es molt perillós, que pot ser més li valdria implorar l' indulgencia del jurat.

A PORTA TANCADA

Després de l' interrogatori ha demanat lo fiscal que l' acte continués en secret, y apart de dos ó tres privilegiats tothom ha tingut de sortir de la sala.

Hi han hagut trenta set testimonis que han probat d' una manera indubtable la certesa dels crims de que s' acusa á Renault. Los vint y cinch testimonis favorables també han portat sa part á l' acusació; los mellors, en lloch de defensar, s' han contentat en dir qu' ells no saben res sobre 'ls fets atribuhits á Renault.

L' acusat, responent als càrrechs que tots aquestos testimonis han vingut á fer contra ell, no ha sabut respondre mes sinó qu' es víctima de odís personals y polítichs, negantho tot absolutament.

Las declaraciones dels testimonis han durat desde las deu del matí fins á las cinch de la tarde, ó siga prop de set horas.

A las cinch s' ha suspés la vista y á las set ha comensat de nou.

Lo fiscal ha prés la paraula, comensant son discurs ab una rápida mirada als crims que s' atribueixen á Renault. Fa notar que las més graves d' aquestas acusacions ni tan sols han sigut discutidas.

L' acusació no ha pogut recordar més que un cert número d' actes comesos per Renault, ja perque molts han sigut comesos en joves de més de tretze anys, ja per no coneixers la fetxa exacta, mes tot demostra en l' acusat una costum inveterada de putinejar sos deixebles.

M. Nogueres en sa requisitoria ha estat molt eloqüent y sentim no poder estampar son discurs, que es dels més brillants que s' han sentit.

La requisitoria ha durat una hora y mitja. L' acusat estava abatut, macilent, son mirar era vago, en una paraula: havia perdut la serenitat.

Lo defensor ha tingut una tasca difícil. Com orador que es, las ha emprés de frente contra l' acusació, tractant de destruhir las formidables

declaracions que habian vingut á esclarir lo criteri del jurat. En va durant duas horas ha lluytat desesperadament per arrancar á Renault del cástich que anaba á caureli demunt.

En acabat, á dos quarts de dotze, lo jurat se ha retirat dins la sala de deliberacions. Aquestas han durat un' hora, durant la qual los voltants del Palau de Justicia estaban atestats de gent anhelosa de saber 'l resultat.

A dos quarts d' una de la nit lo president del jurat ha llegit lo veredict.

Renault es reconegut culpable de tres punts concrets de l' acusació, habentsen descartat quatre, las circunstancias agravants son admesas, y per un sentiment de humanitat se li concedeixen las atenuants.

L' acusat es portat á la sala per llegirseli lo veredict. Lo acte 's fa públich. Lo tribunal se retira á deliberar. A la una del mati—18 Janer—l' audiència comensa de nou.

L' abat Renault, reconegut culpable per lo jurat es condemnat per lo tribunal á vuit anys de presó.

La multitud es á cada moment més considerable. Tothom diu que la condemna no está pas en relació ab los crims.

Sols afegirém una consideració á l' extracte que acabém de fer.

Quan s' acaba d' assistir á semblants debats ahont se donan á coneixe relatos de crims no imaginables, un se pregunta: ¿de quin furor están presos los monstres que 'ls cometen?

Sembla impossible que tantas víctimas no serveixin al menos per prevenir als desgraciats pares que encara creuen que l' hábit fa 'l monjo.

(Traduhit de L' Anti-Clérical.)

DEDUCCIÓ

La virtut no va vestida de capellá.

CANSÓ DE LA MONJA

Una mare jo tenia
qu' era més bona que 'l pa;
m' ensenyava tot lo dia,
tot lo sant dia—sols de resá.

Me feya aná al novenari,
me duya á sentir sermons,
y 'm feya passá 'l rosari,
lo sant rosari—de genollons.

Per ella 'm deixuplinava
lo meu cos ab gran neguit,
y fent santos m' espatllava,
fins m' espatllava—la post del pit.

Mil oracions m' ensenyava
per curá 'ls mals més fatals,
pero ella se queixava,
molt se queixava—de tots los mals.

Me feya guarnir capella,
cantar goig ab alta veu,
y aná 'l mateix que una vella,
com una vella—al jubileu.

De fer mitja no 'n parlava,
ni de planxar, ni cusir;
de cuynar no m' ensenyava,
ni m' ensenyava—may de surgir.

Aixís cap jove 'm volia
com jo hauria desitjat,
y aixó á mí molt m' entristia,
molt m' entristia—dich la vritat.

Ningú venia á donarme
per ma pena dols conhort.
¡Sort tingui de confessarme,
de confessarme—vaig tenir sort!

Lo confés que 'm confessava
fou mon ángel salvadó;
per penitència 'm donava...
¡ay sí! 'm donava—un dols petó.

Altres cops sens' dir: *te absolvo*,
perqué un bon estornut fes,
ab molt gust me dava un polvo,
me dava un polvo—lo meu confés.

L' últim jorn que 'm confessava
¡sempre ab goig ho he recordat!
la vritat, no 'm preguntava,
no 'm preguntava—per cap pecat.

Quants promesos jo tenia
sols me deya, y al instant:
—No 'n tinch cap, jo responia,
jo responia—tot suspirant.

—Donchs no ploris ni suspiris,
ni deliris pas per res,
perque, per més que t' admiris,
sí, que t' admiris—jo t' se promés.

Aixó 'l meu confés me deya
tot tornants: un xiquet roig,
y escoltantlo, jo somreya,
¡oh sí! somreya—plena de goig.

Després ab veu carinyosa
me va dir: —Si monja t' fas
jo t' juro que santa esposa,
molt santa esposa—per cert serás.

Jo sas ordres, mansa y flonja,
no vaig fer més que cumplir,
y al sent-demá 'm vaig fer monja,
me vaig fer monja—d' un monastir.

Y ara dins del claustre gosa
lo meu cor, avans tan trist,
perque ¡ay! ja soch esposa,
ja soch esposa—de Jesucrist.

F. LLENAS

SALTIRONS

La publicació de la lámina que la setmana passada ha portat *La Esquilla de la Torratxa* nos ha acabat de fer lo pes en las balansas de lo que 's fa ab nostras caricaturas.

Los assumptos que 'ns son prohibits á nosaltres, poden publicarlos altres periódichs que 's troban en idénticas condicions legals que LA SARDANA.

No 'ns fa parlar la enveja. No podent nosaltres usar del nostre dret, superior á tota llei, molt nos plau que á lo menos ho pujan fer los altres, puig que just es y 'ls corresponent.

Fem notar aquest fet tan sols perque 'l públich s' enteri del modo que se 'ns tracta.

A Madrit s' han declarat en huelga los caixistas de varios diaris, reclamant un insignificant augment en lo preu de ma d' obra.

No cal dirho. Los diaris s' han reunit, y es clar, s' han posat contra 'ls obrers, que aixó de fer política liberal... de boquilla, ja es vell.

Demanan protecció al govern, y en Concell de Ministres ja s' ha acordat donarla y de cal ample.

Si 'n demanan los treballadors,... garrotada seca.

¡Viva la llibertat del treball!

*

Se diu si anirán á provincias á buscar caixistas.

Ab aixó, ojo los de Barcelona, que 'l que tinga mitj dit de caletre ja sab lo que li toca. Per aquí no farán pas torrolla.

*

Una consideració.

Los industrials, y especialment los periodistas sempre proclaman que 'l treball es un libre contracte entre las duas parts.

¡Obran en aquestos moments com predican?

Ah! una cosa es predicar conciencia y altre cosa es vendre vinagre.

Al petitonet arcalde de Vich l' han suspés ab vara y tot.

Ara sí que no podrá anar á can Llatenas á dir ab aire de satisfacció: *He fusellat á fulano*, —quan destituhia algun empleat,—y á mí no 'm fusella ningú.

Pobre arcalde fusellador ¡quina rabieta! ara qu' era tan amich dels que venen la carn á 23 quartos la tersa.

*

Veyám ara que han fet arcalde á un apotecari si sabrá posar un bon ungüent en comptes del cataplasma de alló del cementiri, que prou ho necessita Vich y 'ls vigatans.

Lo rector de Sant Esteba de Quintas administrava la comunió á una noya que volia ser monja.

En aquell acte s' ensorra 'l pis y moren ells y tres personas més.

Si 's tractés d' heretjes ja sabriam á qué atenirnos: á la má de la providencia.

Lo senyor Camacho diu als contribuyents que paguin y després recorrin.

Just: lo primer paga qu' es gata.

*

A pesar de tot lo que asseguran los sindicats, lo ministre diu qu' encara 'ls ha fet un favor, y que l' Estat ab las novas tarifas no tindrà tants ingressos com avans.

Lo ministre ho assegura y jo ho crech.

Pero 'ls altres també asseguran y fins proban ab números que en general se 'ls exigeix molt mes del doble.

Donchs vingüim aquí, senyor ministre dels meus pecats: ¡ahont anirán á parar las diferencias, si lo que vosté diu es cert?

O vosté conta ab unas matemáticas novas, ó *apaga y vámonos*.

Va promoures un xich de rebombori á Torrelló entre amos y treballadors, qu' es com si diguessim entre la miseria y 'ls quartos, y uns obrers de la vora del Ter anavan á posarhi la pau, quan varen agafarlos portantlos á la presó de Vich igual que criminals.

Y aixís se logra l' armonía del capital y 'l treball.

Y 's dona la rahó al més fort.

L' *Instituto de Fomento del Trabajo Nacional* ha reunit als industrials sobres aixó de las novas tarifas.

Y 's proposá alló de elevar exposicions, que ara ve á ser un divertiment com fer bombollas de savó.

Pero vamos, l' *Instituto de Fomento* está en son lloch proponent que 'ls industrials s' arronsin. Al cap y al fi no fa mes sinó pagar un deute contret ab lo govern, que ha regalat una pila de creuhetas per adornar lo pit de uns quants senyors de bé y dels que 'l vehinat no 'n te cap queixa.

¡Pobres industrials!

Me sembla que os han fumut
ab alló del Sindicat,
y fiapvos del Foment
neu d' Herodes á Pilat.

Casi res.

Trenta mil rals al mes. Es lo sou que cobra un pobret de Madrit pel treball de posar la firma á la nómina y no fer altra feyna.

Aixó ho critican los diaris perque fa vuit anys que dura y diuen que 'n durará molts encara sense que cap ministre ho puga remediari, (per cosas que ells se saben).

¿Y aixó critican? ¿Per qué un empleat no fa res y cobra 30.000 rals al mes?

Me sembla que de bona gana podriam passar lo sou que cobren y fins pagar lo beure á molts y molts perque no fessin lo que fan.

Y no ho dich per en Camacho, no.

Ni per ningú més.

Després de mil y mil peripecias ocasionadas per las personalitats y altres tonterías, de lo

qual ne te bon xich de culpa la centralisació madrilenya, per fi s'ha donat possessió al ajuntament de Figueras elegit per sufragi y que havia suspès lo tristement célebre governador Moradillo.

Vaja, figuerenchs, que sia l' enhorabona.

Y á veure si 'ls setmanaris de Figueras deixarán d'embrutar sas planas ab renyinas de bogadera, veyám.

Nostre colega *El Diluvio* ha sigut portat als tribunals.

¡Ben fet!

¿Ahont s' es vist, atrevir-se á publicar periódichs que no reparteixin incens?

Fort, massa poch.

A n' aquesta hora lo butxí ja deu haver «fet la feyna del ofici» ab los reos de Ginestar.

¡A últims del sigle XIX encara hi ha butxins!

—¿Quina diferencia hi ha entre en Rius y Taulet y qualsevol altre que no siga alcalde mayor?

—Las patillas.

—Y entre en Rius y en Fivaller ¿quina diferencia hi va?

—¡No ho preguntis!

¡Ah! me descuydava de dirlos que 'l senyor Camacho també 'ns fa posar sellos de deu cénims á las probas de las caricaturas que 's portan á la censura previa del senyor Gobernador.

De manera que fins per tirar caricaturas á recó es precís pagar l' impost.

Pero no tenim motiu de queixarnos, que ja procurarán montar lo servey de correus de manera que las reclamacions de fora no arribin á nostra administració y...

lo que 'ls ulls no veuen
diu que al cor no dol.

DIUHEN

Diuhén qu' en Camacho sense mes rahons, vol ara pujarnos las contribucions. Diuhén que si 'l poble vol armar camorra, aquell que sa gasta ja treurá la porra. Aixó es lo que diuhén, ¿qué succehirá? lo temps será l' únic que ho aclarirá.

Diuhén que molts gremis han determinat no pagá 'ls grans pagos que ara 'ls han posat. Diuhén que compactes y resolts están, que vinga 'l que vulga ells no pagarán. Aixó es lo que diuhén ¿qué succehirá? lo temps será l' únic que ho aclarirá.

Jo sols veig que l' olla bull sense para y es cosa probable que reventará.

Q. Roig

TAFANERÍAS

¿Que no podriam saber res de un cert pare reverent que diuhén si tractava ó tracta de cobrar mil duros que no son seus, aprofitantse de la situació crítica porque passa 'l gefe de una familia de Manresa?

Cóm que habém sentit un xiu xiu no gens satisfactori, desitjariam que s' aclaris per saber que hi ha de cert.

Encarreguém á nostre estimat colega *La Montaña* que vegi si pot aclarir alguna coseta.

¡Noticia!

La pelegrinació á Roma... perilla.

Y 'l sentit comú dels católichs... bigoti.

Diuhén que si hi va de capitá general en Necedal, la pelegrinació será una manifestació carcunda, y alguns católichs escrupulosos no ho volen.

Y altres asseguran que si 'l defensor del héroe de las baronesas no hi va, los remats quedarán deserts.

¡Quantas cosas pera disfressarse!

Ara ray, que ja som pe 'l carnestoltas.

¿Qué passa á Menorca? ¿Cóm es que 'l bisbe no fila be ab los seus petits? ¿Per quina causa hi ha tants capellans que no poden cantar missa? ¿Perqué se n' ha anat á América lo secretari del bisbat? ¿Es que també 'ls ministres y generals del Senyor se deixan portar de las malas passions com qualsevol altre mortal?

No entench ni acabo d' entendre que cada dia robin iglesias. Per altra part no vull creure que 's relacionin ab la proximitat de la pelegrinació.

A l' iglesia de Sant Agustí duas imatjes han quedat despulladas de joyas; á la Seu de Urgell un seminarista y un altre subjecte robaren la sala capitular de la Catedral, y en la idem de Santiago han robat 18,500 duros de una caixa tancada ab tres panyts.

¿Qué no podriam saber res de aquell rector del Vendrell encausat per qüestió de rifas?

Un tal Huchard, de professió capellá, després de vint anys de dedicarse á lo que poden vostés suposar, ha sigut condemnat á sis anys de presó.

Ara comprench porque á Peñafiel han fundat una casa de correcció per religiosos.

Además del escándol de Felanix y 'l rapto de Sensellas, ha ocoregut en una població de Palma de Mallorca un cas molt semblant.

Un seminarista y una mestra, en amable companyia, han desaparegut de sa casa.

Llegeixo en lo trempat *Cencerro*:

«Diuhén de Roma que han fet grans acopios de xocolata y sigrons pera 'ls pelegrins espanyols.

Me sembla que 'l gran negoci seria comprar en gros varas de freixa, porque 'm sembla que lo cel de Roma s' ennuvolará del arreplech de garrotadas que 's repartirán.»

Amen.

Se tracta de beatificar á sor Patrocini.

Me fa 'l mateix efecte que si 's tractés d' aixecar un monument á Madama Mitxons.

En Carlets, aquell del *As d' oros*, ha demanat al govern de Méjich si 'l vol deixar viure en aquell país.

¡Pobre rey de dret diví!

¿Qué deu voler ferhi allí ahont se fusellan emperadors?

Diu *El Motin*:

«Un capellá es acusat de ultratjes á la moral y al pudor ab unas noyas pensionistas de un colégi dirigit per sa senyora.

—¡Per sa senyora! Per la seva majordona deu voler dir.

—No, per la seva dona. Lo capellá 'es protestant, y lo procés se instrueix en lo condat de Stafford.

—Dispensi; per las senyas me habia semblat católich.

—Está dispensat; pero de ara endavant, sápiquen que 'ls capellans de todas las religions se assemblan.»

Al que 'ns digui lo que va passar fa poch dias entre un reverent vestit d' home y unas fulanas del carrer de Sant Ramon, se li donará un paquet de desfilas de premi.

ENTRETENIMENTS

XARADAS

—Pepeta, ¿sabs qui t' estima?

—Tres ho prima.

—¿Ni sabs que 't buscan lo cos?...

—Tres hu dos.

—¿Que vols ferme 'l desentés?...

—Home, tres.

—Donchs si es cert que no sabs res ara jo t' ho explicaré:
lo total de aquest carré
diu que vol se 'l teu promés.

*

Per veure al Liceo
Guillermo segona,
he pres prima rals
del tot de la dona.

Q. Roig

TRIÁNGUL DE PARAULAS

.
.
.
.
.

Omplir los pichs ab lletres que llegidas tant horisontal com verticalment, diguin: la primera ratlla un nom propi; la segona lo que tenen los ancels; la tercera lo que gastan los ferrers; la quarta lo que tenen los ganduls; y la quinta una consonant.

Lo DRACH

SOLUCIONS

ALS ENTRETENIMENTS DEL NÚMERO PASSAT

XARADAS: 1.ª Ca-di-ra. 2.ª Te-la

GEROGLÍFICH: Carga que plau no pesa

A N U N C I S

QUALSEVOL Y QUALSEVULGA

que hagi trobat unas caricaturas perdudas desde la Direcció de LA SARDANA á la Governació civil de la provincia, se li donará un embut de trobas.

NOVAS MATEMÁRFEGAS

SISTEMA ¡CA MATXO!

Se ven aquest llibret al mínim preu de tot lo que 's tinga, destinat á fer veure lo blanch negre y á fer combregar ab rodas de molí, convertint á tots los espanyols en *paganos*.

Informarán á Madrid, menjadora d' en Tant-me-fá.

SOLIDEUS BLINDATS

fets expressos per la próxima pelegrinació á Roma.

Despaig central en totas las reconadas de las caixetas de las ánimas.

Nota.—Son benehits per un director espiritual que manava una partida carlista.

SE AGRAHIRA MOLTÍSSIM

á la persona que dongui rahó de duas criaturas de 30 anys, poch més ó menos, que 's varen perdre fa uns vuyt dias, en una casa molt gran que hi ha pels vols del carrer de Amalia.

Tots dos estudiavan per capellá.

CORRESPONDENCIA

Xirnony. La forma descuidadíssima de tot. || Álos. Be. || Ruch Nafrat. Aquesta setmana flúixeja tot. No obstant veurém. || Un poca son. No serveix. || Pepito Garlopa. A son temps anirá la poesia. || Manu. Home llástima que s' hagi mort La Campana de la Catedral. || ¿Ja hi devia escriuri? || N. Tranquil. No val res, res. || Mico filós. Vosté deu escriure ab la punta del nas á jutjar per lo qu' envia. || Mussol. No deu saber llegir. || Ninus. Si fos més ben escrit si. || Víctor Ferrer. Be los dos sonets. || F. Furré. Los uns son copiatys y l' altre poch bô. || Panxeta. Tocant lo violon. || Ll. Millá. L' epigrama es descuidat. Aprofitaré un parell de xaradas y 'l quadrat. || Butxi. No fila. || Gall dindi. ¿No ho coneix vosté mateix? || Ll. Pujol y Vilanova. L' idea be pero está mal desarrollat. || Imbécil. Si valgués alguna cosa de bô, ja ho crech. || Isidro Mirabittas. Sols lo pensament del primer pot anar.

Barcelona. Tipografia LA ACADEMIA, de Evaristo Ullastres
96, Ronda de la Universitat, 96

LA SARDANA

te 'l disgust de participar á sos lectors que, á consecuencia de la *fusió* de llibertat que avuy nos rodeja, per la qual te de portar IMPRESCINDIBLEMENT á la censura previa del senyor Gobernador Civil las caricaturas que vol publicar, no 's veu pas ab ánimo, per la mostra de aquestos dias, de que se li aprobi ni una lámina que valgui la pena.

Y considerant qu' en aquest mon val més no fer una cosa que ferla malament;

Considerant que de seguir *intentant* publicar caricaturas tindriam de donar en la major part dels cassos UN TOPO NEGRE als nostres lectors, després de habernos tret los quartos de la butxaca fent dibuixar y grabar láminas per desar al rebost;

Considerant que hi ha més dias que llargonissas, y que *no hi ha temps que no torni* y que una vegada ó altra *los de dalt van á baix y 'ls de baix á dalt*;

LA SARDANA enten que deu resoldre y resol:

Que mentres durin las circunstancias que creu que avuy li obligan, se condemna *voluntariament*, PER ARA, á no donar més ninots que 'l *Ecce-homo*, ó cosa per l' estil, y á explicar en lletras grossas cada setmana una caricatura, que ocupará, voltejada de una vinyeta de cadenas, la plana que ompliriam de dibuixos si per obra y gracia de certs esperits, que res tenen de purissims ni perfectissims, no se 'ns mirés de cap d' esquila.

